

"דער אמת'ר איד"

ב"ה ברוקלין נוא יארק - ערשטע יאר - פרשת דברים # 6 מנחם אב שנת תשס"ג לפ"ק

נתיימד על ידי "התאחדות הקהילות"

דארצות הברית וקנדה

משה יעקב ווייס רעדאקטור

הרב אנשיל יאקאבאביטץ ארגאניזאטער

ספעציעל צום "אמת'ר איד" פון שמעון גרינבוים

קול מהיכל ה' קושטא קאי!

מי הם הרע-בנים העמי הארץ שאינם יודעים מודה אני, ונותנים חתימתם נגד הלכה מפורשת בשולחן ערוך?

בסדר שמות (פרק כג פסוק ב'): לא תהיה אֶחָדִי רָבִים לְעֵנֶת וְלֹא תִעָנֶה עַל רֵב לְנִטּוֹת אֶחָדִי רָבִים לְהִטּוֹת.

פירושו רש"י ז"ל: לא תהיה אחרי רבים לרעת - אם ראית רשעים מטיח משפט, לא תאמר הואיל ורבים הם, הנני נוטה אחריהם. ובספר החינוך (מצוה עז"ה שלא ילך) ז"ל: שלא ילך אחד מן הדיינים אחר דעת דיון אחד גדול, או אפילו אחר דעת הרוב, על צד שיאמנהו לחיוב או לזיכוי מבלי שיהיה הדבר מובן אצלם בשכלו, ואם הוא דין התלוי בגזירת הכתוב או מצד גזירה שוה או היקש שיהא יודע אותו הוא, ולא יסמוך ויבטח על אחד מן הדיינים, ולא על הרוב, שנאמר [שמות כ"ג, ב'] ולא תענה על ריב לנטות, רוצה לומר, לא תאמר על הריב דבר לנטות. כלומר מצד הנטיה לבד, אחר דברי דיון אחד גדול או אחד הרוב ולא מצד הבנתך, או שתרצה להחריש ממה שבלבך על הדין ולהטות אחר דבריהם, לא תעשה כן. ולשון מכילתא לא תענה על ריב לנטות. שלא תאמר דיי שאהיה כרב פלוני אלא אמור מה שלפניך, יכול אף דיני ממונות כן, תלמוד לומר אחרי רבים להטות. למה אין אתם בוחנים על החותמים על קול קורא'ס אם הם בקיאים בהלכות אלו או לא? ואם לא בקיאים אז הם מכשילים את הציבור בחתימותיהם שסומכין עליהם כתורת

לאקשין?

כל אחד יראה את הבחינה ואת הלייסענס כתב הוראה על הלכות עירובין, ואחר כך יכתוב תשובה להלכה להגדולים בדורינו, ואם יסכימו עמהם, אז יכולים לחתום שמהם ועד אז הם מכשילים את הרבים בשקריהם כאלו הם פוסקי הדור, ולעת עתה הם מכשילים את הרבים בחילול שבת נורא ובשאר הלכות.

שמעו עמי בינה זאת!

שמעו עמי בינה זאת! אלה אל-היך ישראל (שמות ל"ב)

האוסרים את המותר וכמאמר רבינו יונה את אשר אסרת היתרתי ואת אשר התרת אסרתי!

וברשב"ם שמות פרק לב פסוק ד': אלה אלהיך ישראל אשר העלוק - וכי שוטים היו שלא היו יודעים שעגל זה שנוצר היום לא העלם ממצרים? אלא כל עובדי ע"ז יודעים שאלקינו שבשמים ברא את העולם, אך בזה היו טועים. שהתרפים יש בהם רוח טומאה

כמו הנביאים שיש בהם רוח הקדש, וסבורים שהעגל שהיה מדבר ברוח הטומאה כאילו היה מדבר ברוח הקדש של מעלה, ולכן ואומרים אלה אלהיך ישראל אשר העלוק, כלומר רוח הקדש יש בו וכאילו רוח הקדש הולך לפנינו. וכן לבן אמר על התרפים למה גנבת את אלהי. ולנסות בו את ישראל נתן בו רוח הטומאה של מיני מכשפות. ואוב ידעוני [נתן] כח בו להכחיש פמליא של מעלה ולהגיד נולדות, לדעת אם יהיו תמים לה' אלהיהם ולא יהיה בהם מעונן ומנחש ומכשף ולא מאמין לאות ומופת של נביאי רוח הטומאה, כדכת' כי מנסה ה' אלוקיכם אתכם לדעת אם ישכם אוהבים את ה' אלוקיכם וגו', וירא משה את העם כי ברע הוא.

להסיר מכשול! - חדש אסור מן התורה!

גיש נאר א קוק די חכמה פון שלמה המלך עליו השלום ווי ווייט עס גרייכט, און ווי ווייט מען דארף נזהר זיין נישט אפצווייגן פון איין זאך פון די תורה הקדושה, ווי דער בעל ויואל משה שרייבט קלאר אין סימן.. עס איז דאך באקאנט די גרויסע מלחמה וואס סאטמערער רבי האט געפירט ביז ער האט איינגעפירט שיטת ר"ת, א גרויסער חלק פון כלל ישראל האט אנגענומען שיטת ר"ת, אפילו די בתי מדרשים וואס דאווענען פריער מוצאי שבת קודש, אבער ביז די אידן קומען אהיים און מען מאכט הבדלה ווערט שוין שיטת ר"ת, איז אויב עס איז דא אן עירוב, קענען אלע אידן האלטן שיטת ר"ת. אויב עס איז נישטא קיין עירוב און מען טראגט אהיים פון בית המדרש דעם סלית אדער א ספר וכו', איז די וואס דאווענען פארן שיטת רבינו תם, און ביז ווען זיי קומען אן אהיים איז שוין מוצאי שבת לויטן ר"ת, אבער ווען זיי טראגן אהיים דעם סלית איז נאך בעפאר שיטת ר"ת, קומט אויס אז זיי זענען מחלל שבת לויטן ר"ת, און רוב גדולי ישראל האבן אנגענומען שיטת ר"ת. יעצט די אלע רבנים וואס זיי ווילען מבטל זיין מצות עירובין ח"ו, ווילען זיי אז אלע אידען זאלען אויטאמאטיש ווערען מחללי שבתות לויטן ר"ת.

רבינו סר מן הדוד

למשמע אוזן דאבה נפשנו אוי לנו שכך עלתה לנו, שמורינו זלמן לייב טייטלבוים גאב"ד קהל ייטב לב דסאטמאר נתגלה קלונו ברבים ויצא לחלוק על רבותינו הקדושים מאורי הגולה, תלמידי הבעש"ט נ"ע, וכל בעלי השו"ע, רבינו הקדוש מטאטמאר זי"ע הורה לנו והי' מרגלא בפומי' דברי הים של שלמה (ב"ק פ"ד ס"ט) והשלח"ק (מסכת שבועות): דתורתינו הוא תורת אמת, ואסור לשנות אפילו אות אחת מדברי התורה"ק, וחייב למסור עצמו על זה, והאומר על פסוק חייב או על חייב פסוק הוה ככופר בתורת משה, דמה לי דיבור אחד ומה לי כל התורה. ועיין ויואל משה (מ"א אות ע"ו): שדיבר של כפירה באות

אחת בתורה"ק יש לו דין יהרג ואל יעבור, וראה שו"ת דברי יואל (סימן צ"ז דהחיוב להגיד האמת במסירת נפש ממש), עכ"ל"ק. על כן מכאן ולהלאה אין לנו שום שייכות עמו ונקיה שקהלת ייטב לב ירחיקו ויזרקו אותו מקהילתינו שילך לעזאזל המדברה, כמו שכתוב ברבינו בחיי ויקרא ס"ד ז': על פני השדה - על דרך הפשט לפי שהצרת הוא חולי דבק על כן יש לשלחה במקום שאין בו ישוב כדי שלא תדבק הצרעת, וזה טעם טומאת מצורע מפני רוח הטומאה שפרחה עליו מכתות כחות הטומאה הנאצלות מן הנחש הקדמוני אבי אבות הטומאה שהוציא שם רע על בוראו, ומצורע זה נענש על שהלך בדרכו והוציא שם רע ונתממה לו, ועל כן הקיש המצורע למת שהוא אבי אבות הטומאה. ועוד ירמוח על פני השדה הכוונה לפורחות חשדה, כי הצפור החיה סבולה בדם הצפור השחוטה היה משלח לפורחות חשדה, והם כת המשחיתים למטה ממדרגת שר המדבר המקבל שוחד ביום הכפורים, והיא נשאת עונות המצורע כענין השעי' המשתלח לעזאזל המדברה, ולא היה רשאי לשלחה לא למדבר ולא לים, והוה שדרשו יעמוד ביפו וישלחנה לים שלא יעמוד בגבת וישלחנה למדבר.

ולא לחינם כתב הבית אפרים (או"ח סימן ב'): "הרא"ש מדעתו דעת תורה ודעת נוטה, ויגזר אומר ויקם לעשות תיקון צורת הפתח וצווח ככרוכיבא שלא להכשיל את הרבים כביטול תיקון זה.

בס"ד

פסק דין

אחר שיקול הדעת הרבה ואחר התייעצות עם רבנים גדולי התורה והיראה הוחלט עפ"י התורה שהאיש הקורא עצמו הרב זלמן לייב טייטלבוים לייב טייטלבוים בשם גאב"ד וויליאמסבורג הנה הוא אפיקורס גמור עפ"י התורה ומגלה פנים בתורה שלא כהלכה אשר לכן הננו מחויבים לפרסם ברבים שאסור ללמוד ממנו אפי תורה ולשמוע לפסקיו, והרי דינו כמבואר בשו"ע המבזה ת"ח וכל שכן תלמידי חכמים רבים גדולי התורה ויראה ה', ומגלה פנים בתורה שלא כהלכה שהוא חמיר מניה (עיין סנהדרין צ"ט ע"ב) על כן דינו כמו המגושא אשר אמרו עליו חז"ל במסת שבת (דף ע"ה). דאמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב הלומד דבר אחד מן המגושא חייב מיתה. (ועיין רש"י המגושא והלומד וכו': מין הממשיכו לעבודה זרה אפילו דבר תורה אסור ללמוד ממנו).

כמוכן שעל הנהלת הקהלה מוטל החובי לבער החמץ מהקהלה, שהוא מכשיל תלמידים הרבה כמבואר במסכת אבות (אבות פ"א משנה יא) אבטליון אומר חכמים הזהרו מדבריכם וכו' שמא תחובו חובת גלות ותגלו למקום מים הרעים וישתו התלמידים הבאים אחריכם וימותו ונמצא

שבת קודש, וכאשר אין עירוב בעיר הם מחמירים על עצמם, ולדאבונינו כבר קרו מקרים הרבה של פיקוח נפשות בגלל הדבר הזה, וכל זה משום שלא היה עירוב בעיר, וכבר הזהירה אותנו התורה הקדושה לא תעמוד על דם רעך, וכל המחמיר בעירוב מקיל בפיקוח נפשות.

ט) זקנים וילדים קטנים אם צריכים להובילם לרופא ביום שבת ואין עירוב בעיר.

הולכת מזון עבור חולאים ל"ע בבתי חולים במקום שאין עירוב

י) חולים לא עלינו שמוטלים על ערש דוי רח"ל בבית החולים ואין רצונם לאכול ממאכלי בית החולים, ולפעמים מגיע הדבר לידי פיקוח נפשות ממש כידוע, ואי אפשר להוליך אליהם מאכלים שינעימו את לבם, מאחר שאין עירוב בעיר.

יא) הבאת תרופות (מעדיצינען) מבית מרקחת עבור חולאים ל"ע ביום השבת. פעמים הרבה צריכים להביא מעות או משכון לבית המרקחת כי אחרת אין רצונם לתת את התרופות, וכל זה משום שאין עירוב להוצאה.

תיקונים עבור חברי "חברה הצלה"

יב) אברכים חברי "הצלה" אשר מוסרים נפשם להציל נפשות ישראל, נכשלים באיסורי הוצאה שונים, וכל זה מפני שאין עירוב.

הנשים אין יכולים לקיים מצות כיבוד אב ואם

יג) נשים שיש להן ילדים קטנים מוכרחים לשבת בביתם כמו בתפיסה ואין ביכולתן לצאת ולבקר את הוריהם ולקיים מצות כיבוד אב ואם, בפרט אם בששת ימי המעשה הולכים לעבודה ואין להם פנאי לבקר את הוריהם.

יד) הבנים הנשואים אין יכולים לבקר בבית הוריהם החולים ולהביא להם מבתיהם קצת מאכלים חמין להחיות את נפשם, ופעמים הרבה חמייס אותם בזה ממש. וכל זה מפני שאין עירוב.

איסור לצאת עם המלבוש כאשר נקרע החוט שעליו תולים המלבוש, במקום שאין עירוב

טו) החוט שתולין בו את המלבוש, אם נקרע בצד אחד אסור לצאת עם המלבוש אם אין עירוב בעיר.

מכשלות להולכים לטבול במקוה ביום שב"ק, כאשר מי המקוה נוספין על פיאותיהם וזקניהם (טז) ההולכים לטבול במקוה ביום השבת, כאשר עדיין יש מים על פיאותיהם וזקניהם, ונוסף על איסורי הוצאה אחרים, עוברים לשיטת פוסקים הרבה על איסור הוצאה בשבת במקום שאין עירוב.

יז) שאלות נשים שיוצאים עמהם לרחוב בשבת, יש בזה איסור הוצאה, עיין בשאלות ותשובות באחרונים.

יח) נשים יולדות שהולכים לבית החולים וזקוקים לחפצים שונים.

צמר גפן שבאזנים

יט) לצאת עם צמר גפן (וואטע - קאטאן) באזנים במקום שאין עירוב.

תינוקות שנשבו נכשלים בחילול שבת

כ) אלפי בני אדם שגוגים תינוקות שנשבו כגון יוצאי מדינות רוסיה או יהודים שהוריהם נולדו באמריקא בדורות שעברו, נכשלים באיסור הוצאה בגלל שאין עירוב, ואמרו חז"ל "כל ישראל ערביין זה לזה".

הוצאת האשפה

יכשלו עוד מהיום והלאה בחילול שבת קודש, וכל המחמיר בעירובין מקיל בחילול שבת ובנפשות ישראל.

חשיבות מצות תיקון עירובין

כדי להראות גדול חשיבות ענין עירוב דוקא עבור יהודים שומרי תורה ומצוות, ואיך שנכשלים אלפי ישראל בכל יום שבת קודש באיסור הוצאה, הן בשוגג, הן בלי ידיעה, או בבחינת שוגג קרוב למזיד, נביא כאן איזה ענינים מפורטים, וישמע חכם ויוסיף לקח. יש עוד מאות אופנים כיוצא בזה, כמו שכתב החתם סופר בשאלות ותשובות שלו (אורח חיים סימן צ"ט) וזה לשון קדשו:

"ואם כן כל בר דעת ישפוט בשכלו שאי אפשר בשום אופן לקהל ישראל לשמור את כל בני ביתם וגם לא נשותיהם וחלושי דעת לשמורם בכל יום השבת מבלי להוציא מפתח ביתו החוצה דברים קטנים ומטפחת, וקטנים ופתם בידם, וכמה צער ודוחק סובלים הגדולים הנוהרים. אם כן השכל הפשוט גוזר שראוי ומחוייב לתקן החצירות והמבואות בעירוב המתיר סלטול... מכל שכן שאין להתעצל מלתקן המבואות לשמור את העם מקלקלי שבתות כל השנה כולה, והדבר מוטל על הרב התלמיד חכם שבעיר לתקן המבואות, ואם לאו מכשול וקולר העם תלוי על צוארו" וכך, עד כאן.

והא לך כמה טעמים לנחיצות העירוב לכל אחד מישראל

א) כמה בני אדם נכשלים בהוצאת מפתחות ביום שבת קודש באיזה אופן שהיא, מחמת שאין יודעים את ההלכה (עיין אורח חיים סימן ש"א).

ב) בני אדם שוכחים חפצים בכיסיהם ויוצאים עמהם לרחוב, וזהו מכשול הרבים כדאייתא בגמרא (ביצה ט"ו, וברש"י שם) ושאלות ותשובות חתם סופר אורח חיים סימן צ"ט.

ילדים מוצאים חפצים לרחוב

ג) ילדים שהגיעו לחינוך מוציאים לרחוב דברים הרבה ואי אפשר לדקדק אחריהם.

מכשול בתכשיטין

ד) נשים הרבה יוצאות לרחוב בתכשיטיהן אשר התירו בדוחק, ויש ביניהם תכשיטין כאלה אשר אסורים בהוצאה לכל הדעות.

ביטול תורה בשבת

ה) בני תורה אי אפשר להם ללכת ללימוד שיעורי תורה ביום השבת, כי נשותיהם רוצות לצאת מבתיהן ואין ביכולתן לקחת את הילדים (ולכן על הבעל להיות שומר הילדים - בעב"י סיטע"ו) במקום ללכת ללמוד תורה הקדושה.

חילול שבת ח"ו כאשר יורדים גשמים

ו) כאשר גשמים יורדין בחוג, נכשלים בני אדם באיסור כיבוד ועוד איסורים, כאשר פושטים את כובעם או השטריימל ומנענעים אותם מהגשם, כיון שאסור להוציא פלעסטיק או לקחת את הכובע או השטריימל תחת המלבוש, ונוסף לכך אשר יש בזה איבוד ממון ישראל שנפסדים שטריימלען ששוויים כמה אלפים דאלארים ועוד מלבושים יקרים, וכל זה משום שלא היה עירוב בעיר.

ז) להוציא ולהכניס ילדים קטנים ביום שבת קודש, במקום שאין עירוב.

הוצאת כדורים - טאבלעטן [תרופות] בשבת

במקום שאין עירוב

ח) אנשים שסובלים מכאב לב לא עלינו זקוקים להוציא כדורים (טאבלעטן) ביום

שם שמים מתחלל. (עיין תוספות יו"ט שם באריכות על ראשי ישיבות כאלו ומנהיגים כאלו).

תלמידי רביה"ק זי"ע

ששים גברים סביב מגבוי ישראל!
למעלה מששים גדולי הרבנים מהתאחדות הרבנים למען תיקון עירובין.
"עדותו של הגה"צ מאדווארי שליט"א - יושב ראש וזקן הרבנים של התאחדות הרבנים"

לאחר הכתיבה שלח לי רב גדול אחד מן המתירים לתקן העירוב, מכתב מרב גאון ישיב צדיק אמיתי שליט"א אשר כתב בנו הרב לאסור, והרב שליט"א חתם, ונפלאיתי מאוד, ראשית, בשנת תשמ"א היה אסיפה בהתאחדות, הרה"צ מפא"צ זצ"ל הרעיש לעשות עירוב, וכל הרבנים שהיו שם כמו יותר מששים רבנים גדולים ואף אחד מהם לא יצא נגד עשיית העירוב, רק הרה"ג ר' משה ביק זצ"ל אמר כי ר' משה פיינשטיין פסק נגד העירוב, ואמר עוד, שאם יעשו עירוב אז הוא יצא מן ההתאחדות וצעק בקול, לכן מחמת שלא רצו לעשות פירוד בהתאחדות פסקו מלדבר מעשיית העירוב. שלום קרויז אבדק"ק אודווארי

עדותו של הגה"צ ר' יוסף אשכנזי שליט"א משב"ק כ"ק אדמו"ר מסאטמאר זי"ע
מכתב הרה"ג מהר"ר יוסף אשכנזי שליט"א
רב דקהל מהר"י אשכנזי ד'טאלטשאווא קרית יואל משב"ק ונאמן בית כ"ק אדמו"ר הגה"ק מסאטמאר צוקוללה"ה

ב"ה, הנה בא רב וכו' עוסק בהשתדלות תיקון עירובין ברחובות שבוויליאמסבורג, ובידו תכריך מכתבים עם המלצות מגדולי הרבנים שליט"א המסכימים ומחזקים אותו בפעולתו והשתדלותו בזה.

ובא בשעתו לפני כ"ק אדמו"ר הגה"ק זצלה"ה עם המכתבים שבידו מהרבנים הגאונים שליט"א, וברכו בהצלחה בכל הענינים.

ולראי' באעה"ח א' ויחי תשמ"א פה קרית יואל יצ"ו.

יוסף אשכנזי משב"ק

עדותו של הרה"ג ר' מאיר שפיץ אבדק"ק ביסטריץ שליט"א. (חתן הגה"צ מהר"י אשכנזי שליט"א)
הרה"ג ר' מאיר שפיץ אב"ד ביסטריץ שליט"א העיד אצל ניהום אבליים של הרה"צ מראצפערט זצ"ל שהוא היה שם באותו מעמד כשהרה"צ מראצפערט היה אצל מרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע כשנתן הסכמתו על העירוב, (ונקלט על טע"פ), והרה"צ ר' יוסף אשכנזי שליט"א הוסיף לספר שאחר שיצא הרה"צ מראצפערט מן הקודש אמר רביה"ק זי"ע למהר"י אשכנזי שיאמר להרה"צ מראצפערט שצריך לעשות מפת העירוב ולתלותו ולפרסמו בכל הבתי מדרשים שבעיר.

ב"ה, פסח שני ה' תשס"ג לפ"ק
קול קורא מהונד למען תיקון עירובין, להציל אלפים מישראל שומרי תורה ומצוות מחילול שבת קודש

אנו פונים בזה לכל הרבנים החשובים גאוני וצדיקי דורינו שליט"א, אשר מוסרים נפשם תמיד על כל קוץ וקוץ מהתורה הקדושה, ואפילו על כל מנהג קל, שיחוסו וירחמו על נשמות ישראל שנכשלים בעוונותינו הרבים בעון חילול שבת קודש, ויתקנו עירוב כדת וכדין בכל מקומות מושבותיהם של אחינו בני ישראל שומרי תורה ומצוות, כדי שלא

כא) כמה נכשלים באיסור הוצאה מביית לחצר כאשר מוציאים את האשפה, בגלל שאין עירוב.

כב) בימות החמה מוציאים כסאות אצל הפתחים מבחוץ, גם בבתי מדרשות של החרדים לדבר ה'. ובפרט בבתייהם של זקנים, ויש בזה חילול שבת בפרהסיא במקום שאין עירוב.

שאלות חמורות בטלית קטן, לצאת בו בשבת

כג) לפי שיטת כמה פוסקים יש שאלה בטליתים קטנים אשר יש ספק בשיעורם, או בציצית, או אם הסחורה אינה עשויה מצמר, וגם כאשר נקרט ציצה אחת וכדומה. (עיין אורח חיים סימן ט"ז ובמשנה ברורה שם, בן איש חי פרשת לך לך, סידור הגר"ז הלכות ציצית, ולפי שיטת האריז"ל בספר הכוונות, הגר"א ז"ל, עולת תמיד, נהר שלום לרבינו הרש"ש, לב חיים סימן צ"ט, שהטלית קטן צריך להיות ל"ו גודליו על ל"ו גודליו שהוא אמה גדולה), ואם אין לו שיעור הנ"ל איסור לצאת בו בשבת (עיין שולחן ערוך אורח חיים סימן ט' במגן אברהם, שולחן ערוך הרב, משנה ברורה, וארצות החיים, לה"ח ושולחן שלמים, שאלות ותשובות מהר"י שטייף, שאלות ותשובות משנה הלכות, ועוד).

כד) כמה בני אדם שאינם בקיאים באופן קניית הרשות, עירובי חצירות, בעיקר אצל בתים שיש דיירים הרבה.

הענטשקעס

כה) כמה בני אדם, בפרט נשים וילדים שמוציאים בתי יד (הענטשקעס) בימות החורף, אשר איסור הוציאתם במקום שאין עירוב.

כו) בימות הקיץ כאשר חם בחוץ, יש אנשים שמורידים את המעיל העליון ומוליכים אותם בידיהם ברחוב.

מכשולות בשבת עליה לתורה

כז) כאשר זורקים על החתן אגוזים ומיני מתיקה וכדומה, הילדים יוצאים לחוץ עם השקיות בידיהם, ומוציאים ומכניסים אותם מביית המדרש לרחוב ועוברים בזה על איסור הוצאתם, ולפעמים לוקחים את זה לבתייהם בלי ידיעת הוריהם.

הוצאת מטפחת מתחת לשא"ל

כח) כמעט כל אחד מוציא מטפחת על צוארו אפילו בימות החמה, אשר לפי פוסקי הרבה יש איסור בדבר, וכן הוא הדבר בהוצאת המטפחת מתחת להשא"ל שמחמם את הצואר. גם יש איסור להוציא מגבת למקוה ולחזור עם המגבת לביתו אפילו בימות החורף.

כט) זקן שקשה לו ללכת ברגליו וצריכים להוציאו על כסא גלגלים ביום השבת, במקום שאין עירוב.

ל) אצל מסיבות כגון שלום זכר, קידוש, ברית מילה, עליה לתורה של החתן, פארשפיל וכן בשולחנות של האדמו"רים, אם שכחו להכין משהו כמו שקורה לפעמים, שולחים ילדים בכל הגיליים, מה שאין מן הנכון לעשות כן להלכה.

הוצאת בתי עינים (בריל"ן)

לא) אנשים ונשים שיש להם בתי עינים (בריל"ן) לקרוא מתוך הספר, ואף על פי כן יוצאים עם הבתי עינים לרחוב ביום השבת, ובאמת יש בזה איסור גמור במקום שאין עירוב.

מכשולות ביום טוב שיש איסור הוצאה

לב) ביום טוב אשר התירה תורה הקדושה איסור הוצאה, הותרה רק לצורך היום, ושאר הוצאות אסורים כמו בשבת במקום שאין עירוב. לדוגמא, חבילת מפתחות אשר אין משתמשים בהם צריכים להורידם במקום שאין זקוקים להם, ואיסור להוציאם יחד עם המפתחות הנצרכים. וכן שאר דברים שאין בהם צורך, גם כן לא הותרו במקום שאין עירוב.

לג) זקנים וישישים שהולכים במקלות או עם מכשירי שמיעה אשר יש בזה שאלה חמורה במקום שאין עירוב (עיין אורח חיים סימן ש"א).

מביאים מן המקוה בגדי חול לאחר זמן כניסת השבת

לד) פעמים הרבה, בפרט בימות החורף הקצרים, הולכים המקוה בערב שבת קודש בשעה מאוחרת, ומוליכים הביתה את הבגדי חול כאשר הוא כבר לאחר זמן כניסת השבת, ויש בזה איסור הוצאה, וכל זה בגלל שאין עירוב בעיר.

הילדים מביאים לבית המדרש מיני מאכל בשבת קודש

לה) בשבת קודש בבוקר מוליכים הילדים מיני מאכל לבית המדרש, ופעמים הרבה רואים את הילדים המבוגרים יותר שעושים גם כן כך, ויש בזה משום הוצאה, וכל זה בגלל שאין עירוב בעיר.

כאשר הטלית נופל קצת ברחוב, מגביהים אותו

בשבת קודש

לו) בשבת קודש כאשר לובשים את הטלית והולכים כך ברחוב, ולפעמים עומד הטלית לנפול מעל האדם, ואז ממשיך כן בהליכה, ועובר בזה באיסור הוצאה ברשות הרבים, וכל זה בגלל שאין עירוב.

להסיר מכוול

לז) בואו וראו אין שהשכיל שלמה המלך ע"ה בחכמתו, ועד כמה צריכים לזהר שלא לנטות מדרכי התורה הקדושה אפילו זיו כל שהוא, כמו שכתב בעל ויואל משה זצ"ל בסימן ... הרי ידוע המלחמה שערך הרבי מסאטמאר זצ"ל עד שהנהיג שיקפידו על שיטת רבינו תם בשבתות ומועדי השנה, וחלק גדול מכלל ישראל קיבלו על עצמם לקיים שיטת רבינו תם, ואפילו בבתי מדרשות שמתפללים מוקדם במוצאי שבת קודש, אבל עד שבאים לביתם ומבדילים על היין הרי הוא כבר הזמן לפי שיטת רבינו תם, ואם יש עירוב בעיר, הרי יוכלו כל היהודים להחזיק בשיטת רבינו תם.

אבל כאשר אין עירוב ומוליכים לביתם מה שנשאר בבית המדרש, טלית או ספר וכדומה, ואם כן אותם שמתפללים קודם שיטת רבינו תם, ועד שמגיעים לביתם הרי הוא כבר מוצאי שבת קודש לפי שיטת רבינו תם, אבל אם מוליכים לביתם את הטלית או הספר קודם שיטת רבינו תם, נמצא שמחללים את השבת ח"ו לפי שיטת רבינו תם, ורוב גדולי ישראל קיבלו להלכה ופסקו כשיטת רבינו תם.

לח) לפעמים קורים שאלות נ' ואי אפשר לשאול ביום השבת, מחמת שאין עירוב בעיר.

שאלה על העוף או שאר מאכלים, אשר אי אפשר

לשאול - שאלה בשבת כאשר אין עירוב

לט) קורה לפעמים בעת הסעודה איזה שאלה על העוף, ואי אפשר להוליך את השאלה למורה הוראה, אלא צריכים לאכול סעודה קרה בשבת קודש, וכל זה משום שאין עירוב.

לוקחים מהאיש שמביא הדואר בשבת, וזה איסור גמור

מ. יש אנשים שלוקחים מיד הדואר את הדואר שהגיע בשבת, והוא אסור, ואם יש עירוב יכולים לינצל מאיסור זה.

מא. קורה כמעט אצל כל אחד שלפעמים הוציא בכיסו משהו בטעות ובשוגג, ואפילו אם היה ממשמש בבגדיו ערב שבת עם חשיכה, וגם קודם שיוצא מביתו לבית הכנסת ביום שבת קודש, ועל ידי שאין עירוב נמצא שכל אחד עבר על איסור הוצאה וחילול שבת קודש רח"ל.

הכובע נופל מחמת הרוח, ומגביהים אותו ברשות הרבים

מב. הרוח מנשב את הכובע מעל הראש, והאדם מגביה את כובעו ודבר זה גורם לו שיעביר ד' אמות ברשות הרבים בפרהסיא, מחמת שאינו יודע את ההלכה איך להתנהג במקרה כזה, וכל זה רק בשביל שאין עירוב בעיר.

מג. כמה מכשולות יוצאים באיסור הוצאה בהבנין שגרם שם כמה שכנים ואין עושים עירובי חצירות, וכל זה בגלל שאין עירוב בעיר.

מד. כל המכשולות הללו יוצאים בכל שבת קודש אצל אחינו בני ישראל, ואלמלא היה עירוב בעיר הרי היו נגרמים מזה אלפי אלפים טובות לכל משפחה ומשפחה, ועל כן חוב קדוש על כל אחד לתקן עירוב בכל מקום אפשרי.

על כן מבקשים אנו מכל אחד ואחד לרחם על

נשמות ישראל הקדושים ולהצילם מכל המכשולות האמורים למעלה.

על ידי מצות תיקון עירובין שתיקן שלמה המלך ע"ה ובית דינו כדי שלא נכשל במכשולות ועוונות של חילול שבת, אשר גורמים בזה שאין מתקנים עירובין כמו שהיה בכל הדורות ובכל העיירות על ידי אבותינו הקדושים עד היום הזה, כמבואר בשאלות ותשובות חתם סופר סימן צ"ט הנזכר לעיל.

לכל המוחים נגד עשיית עירוב, נעתיק כאן לשונו הקדוש של ספר שאלות ותשובות הרא"ש ז"ל (כלל כ"א וכלל כ"ב) שהיה הפוסק של כל חכמי אשכנז ופסקיו נתקבלו להלכה על ידי כל הפוסקים הראשונים והאחרונים.

מדברי הרא"ש ז"ל בחומר תיקון עירובין

זה לשון שאלות ותשובות רבינו אשר כלל עשרים ואחד: תשובה על שלא רצה לשוב מאולתו מענין העירוב. אתה רבי יעקב ברבי משה דבאלינסיא כבר כתבתי לך על ענין העירוב שנהגו בכל גליות ישראל להתיר מבואותיהם המפולשין בין הכותים בצורת פתח, ואתה אסרת אותו לקהל פרידש וכתבת לי ראייתך, ואני הודעתך שאין בהם ממש. והזהרתיך שתחזור בך ותאמר לקהל שיתקנו מבואותיהם כאשר הורגלו על פי גדוליהם. והנה הוגד לי שאתה עומד במרדך ואתה מכשיל את הרבים בחילול שבת, לכן אני גוזר עליך אחר שיתן לך כתב זה בעדים שתתקן המבואות המפולשין לרשות הרבים של כותים בצורת פתח תוך שבועים אחר שתראה כתב זה, ואם לא תתקן המבואות כאשר כתבתי אני מנדה אותך. ואם היית בימי הסנהדרין היו ממיתין אותך כי אתה בא לעקור תלמוד שטייד רב אשי ולחלוק על כל הגדולים שהיו עד היום הזה. אותם שמתו ז"ל ואת אשר המה חיים

סעיף י"ח שבמקום רשות הרבים דאורייתא אסור לצאת ברחוב עם תכשיטין בשבת, והיוצא בשבת בשוגג באחד נשים, ואין שום חייב סקילה.

קושטא קאי

כל גדולי ישראל מדור הקודם ומדורנו, פסקו שברוקלין דינו כרשות היחיד, ועל כן יכולים להלביש תכשיטין בשבת.

וההולכים בשיטה שברוקלין הוא רשות הרבים, אסורים לסלטל מפתחות ותכשיטין וכו', אחד אנשים ואחד נשים, ואין שום היתר אפילו כשרוצים ללכת לבית הכנסת להתפלל, כי יש בזה איסור סקילה וכו'.

גם לפי שיטתם שברוקלין דינו כרשות הרבים דאורייתא, מה עם המנהג קבוע בכל תפוצות ישראל שמביאים ילדים לבית המדרש ביום השבת לברית מילה על ידי נכרי, ולפי שיטה החדשה שברוקלין הוא רשות הרבים, הרי שכל צדיקי הדור והרבנים פסקו שלא כהלכתא והכשילו את הרבים בעון חילול שבת של אמירה לעכו"ם, שאסור במקום רשות הרבים דאורייתא, וגם ידוע שהתנא האלקי כ"ק מרן רבינו הקדוש האדמו"ר מסאטמאר ז"ע הסכים לדבר שיביאו את הילדים לברית מילה ביום שבת קודש.

ולפי השיטה החדשה שברוקלין הוא רשות הרבים, נמצא שרבינו ז"ל פסק שלא כהלכתא חס ושלום וכאילו הכשיל את הרבים ארבעים שנה בחילול שבת קודש ח"ו וח"ו, היתכן לומר כן.

גם יוצא לפי השיטה החדשה שכל אלה שהוציאו תכשיטין ועוד, עליהם לשוב בתשובה על זה שחיללו שבת קודש במשך שנים הרבה לפי שיטתם.

ועל כן על כל אחד לדעת שהוא טעות מוחלט, כדי להסית את דעת בני אדם לשיטתם החדשה שיש בה אפיקורסות, ובאמת דין ברוקלין כרשות היחיד גמורה לכל דבר מן התורה, כי יש כאן מחיצות היס ומחיצות בידי אדם, וחדש אסור מן התורה, כמו שכתב החתם סופר זצ"ל בצוואתו שחדש אסור מן התורה בכל עת ובכל מקום. למען כבוד ה' וכבוד היהדות כולו יעזור ה' שגם הרחוקים יתנו אהון קשבת ויטו שכם אחד ללכת בדרכי אבותינו ורבותינו אשר לאורם נסע ונלך. ובגלל הדבר הזה יראה ה' בענינו לכוון בית חיינו ולהשיב שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה במהרה בימינו אמן.

התאחדות תלמידי רבינו הקדוש זצוקלה"ה

עירוב אפיסעס אין אמעריקע

וועד העירוב דבארא פארק: רשימת הדברים שאפשר לקבל על ידי הפאקס של:

7411 - 438 - (718)

וועד עס וויל באקומען גליונות פון: "וועד תיקון עירובין דוויליאמסבורג"

בהשגחת בית דין מיוחד לעניני עירובין

זאל רופען: 4498 - 387 - 718

צו העין דברי תורה פון מעיינות התורה והחסידות בעניני עירובין רופט:

6845 - 990 - 212

עולם הפוך - היפוך דעת תורה

ב) מצינו בדברי חז"ל שבעירובין נמנעו חז"ל מלחשוש גם בחששות שכיחות (ע"י עירובין דף ס"ח עמוד א', מבואה דאית ביה תרי גברי וכו', עוד שם דף פ' עמוד א', אחד מבני מבוי וכו', ועיין שם בתוס'.

עוד שם אמרו: אמר ליה ר"י בר' יוסי בבליאי כל כך אתה מחמיר בעירובין? כך אמר אבא כל שיש לך להקל בעירובין הקל, וכן הוא בירושלמי ש"ה אמר ליה לר"י כך שמעתי מאבין כל מה שאת יכול להקל בעירובין הקל, והרמב"ם חשב זה למצות עשה מדברי סופרים, ופלא והפלא, הגדולים ומורי הוראה שבדורנו מקילים מאוד בכמה הלכות מסובכות בהלכות שבת (ועיין אגרות משה, ושאלות ותשובות באר משה, ועוד) ואף על גב שחלק גדול משאלות אלו מותרים רק בדוחק גדול, ואלמלא ה' הדור הזה דור חלוש, היו בוודאי מקילים בדבר (כך שמעתי מפי מורי הוראה מובהקים), ובעירובין שהקילו חז"ל ובפירושו אמרו לחפש גזולות והיתרים (ע"י עירובין דף פ' ע"א, לעיל סעיף כ') שם נוהגים להיפוך, מחפשים יחיד הנדחה מכל הפוסקים שמחמיר ובוזה תולים עצמם להחמיר בעירובין, ואם אין מוצאים ראשון שמחמיר בזה בודים מלבם גזירות חדשות, וזהו היפוך דעת תורה.

בעיר ווארשא היה עירוב אף כשהיתה עיר גדולה

שיותר מששים רבוא אנשים דרו בה

גם בעיר ווארשא כאשר היו דרים שם יותר מששים רבוא אנשים, ביניהם הרבה חילוניים, והי' שם עירוב, ולא חששו שיכשלו אחרו לחילול שבת ח"ו, והשתמשו בקולות הכי גדולות כמבואר בחידושי הרי"ם סימן ו'.

גם ידוע בתשובה ממרן החתם סופר זצ"ל (סימן צ"ט) שכתב לעיר וועסט-ברון שהיתה בעת ההיא עיר מתקדמת בדתות המתחדשים, ואף על פי כן לא חשש מרן החתם סופר לשום חששות אלא אמרו שהוא חיוב לתקן עירוב כידוע כדי להסיר מכשול.

תיקון העירובין הוא להסיר מכשול:

ד) המחמירים חוששים שיבואו להיכשל בהלכות חמורות (לפי דבריהם), בה בשעה שמוצאים בדברי הפוסקים להיפוך, שלא חששו שיעברו על עבירות חמורות אלא אדרבה, יודעים אבל אין חושבים שיעקר תיקון עירובין היה להסיר מכשול מהחידים שלא יכשלו באיסור הוצאה בשוגג, כמבואר בשולחן ערוך סימן שצ"ה ובמשנה ברורה שם, ואפילו הכי כתוב שם שמצוה לתקן עירובין בכל העיירות שאפשר לתקן עירוב, זהו היפוך דעת תורה.

ה) מצינו בגמרא שבמקום צער לא גזרו חכמים (שבת דף צ"ז עמוד ב', שולחן ערוך אורח חיים סימן שכ"ח סעיף ל"א, זכור לאברהם את ח', שאלות ותשובות מהר"ח אור זרוע סימן קפ"ח, מנחת פתים סימן של"ו), והיום מהפכים הסדר ובמקום שיש צער לרבים, דהיינו ביטול העירוב, גזרים גזירות חדשות. גם זה הוא היפוך דעת תורה.

חדש אסור מן התורה מחאה נמרצה

א. אנו מוחים בכל תוקף ועוז נגד הפסק הלכה של כמה רבנים שפירסמו ברבים ששכונת ברוקלין היא רשות הרבים דאורייתא.

ב. אותם שחושבים שהוא רשות הרבים דאורייתא, צריכים הם ונשיהם להיזהר מאד שלא לצאת מבתיהם בשבת עם מפתחות או תכשיטין, שנושאים בחוץ בדרך תכשיט כמבואר בשולחן ערוך אורח חיים סימן ש"ג

עד הנה, לכן חזור בך ואל תטוש תורת משה רבינו ע"ה.

נאם אשר בן הר"ר יחיאל ז"ל

ב"ס"ד - קול מהיכל ה'

קניית רשות מועיל נגד המוחים והאינם מודים בעירוב

הננו בזה לפרסם שאם קונים רשות כדת וכהלכה מאת שר העיר, כמבואר בכל הפוסקים לעשות כן משום אותם שאינם מודים בעירוב, וגם בשביל אותם שמודים בעירוב.

אגב, ברצונינו לפרסם שלפי ג' עמודי העולם אשר כל בית ישראל נשען עליהם (שאלות ותשובות ובחרת בחיים, מהגה"ק רבי שלמה קלוגער ז"ע בסימן קכ"ג, קכ"ו, ובשאלות ותשובות שואל ומשיב, ושאלות ותשובות מהרש"ם), מועיל הקנין הנ"ל גם למקומות שנמצאים שם בני אדם שמוחים נגד העירוב ואין רצונם לזכות בו (ופסק הנזכר לעיל מוסכם בכל האחרונים, וזיל קרי בי רב הוא).

המתנגד לעירוב מצוה להחרימו ולנדונו בכל

הקהילות, וידונו אותו כדון זקן ממרא

עיין בשאלות ותשובות הרג"ש ז"ל (כלל כ"א) שרב אחד התנגד לתיקוני המבואות בעירוב, והתמרמר הרא"ש מאד על זה עד שהחרימו ונידה אותו, זה לשונו... אני מנדה אותך ואם היית בימי הסנהדרין היו ממיתין אותך וכו'... ומצוה לנדונו בכל הקהילות... וגם ידונו אותו למות כדון זקן ממרא כי אנו חייבים למסור נפשותינו על תורת האלקים ולבער עושה הרעה מקרבנו, עד כאן לשונו.

המתנגד לעירוב הוא חסר-דעה וינהגו בו נידוי

וכן כתב הרג"ש בתשובה אחרת, וזה לשונו: הכתב ששלחתי לאותו החסר-מוח וכו' ואם לא יחזור בו אני מתרה בך ואת כל הקהל שנהגו בו נידוי באותו המשוגע... וירחיקוהו ויבדילוהו מעדת ישראל כי דבר זה צריך חיזוק שלא יבא כל שוטה חסר דעת לבטל תורת משה רבינו ע"ה וכו' (עד כאן דבריו הקדושים של רבינו הרג"ש ז"ל, עיין שם באריכות).

ועיין שאלות ותשובות תשב"ץ הגדול (חלק ב', סימן ל"ז) על אנשים כאלו או שהם הדיוטות גמורים, או מינות נזרקה בו.

דעת תורה - ואזהרה חמורה - גזירות שבועים בני אדם מעצמם הם היפוך דעת תורה

היות שטענות הבודדים (אחד בעיר ושנים ממספחה) שאין דעתם מסכמת להעירוב, מטרותיהם בשביל מכשולות שונות, הננו לגלות כאן דעתנו שזהו היפוך דעת תורה וחסרון ידיעה בדברי הפוסקים.

א) אין לנו רשות לגזור גזירות חדשות לאחר חתימת התלמוד (בית יוסף אורח חיים סימן י"ג, מגן אברהם סימן ש"א סעיף קטן נ"ח, מגיד משנה הלכות חמץ ומצה פרק ה', הרא"ש שבת פרק ב' סימן ט"ב, ריב"ש סימן רמ"א, פרי חדש סימן תנ"ג, תס"א, תס"ג, ובירורה דעה בקונטרס אחרון סימן י"א סעיף קטן ב', ובסימן נ"ה סעיף קטן ט"ו, סימן פ"ז סעיף קטן ו', פתח הדביר חלק ג' דף רצ"ב עמוד ב', החיד"א שו"ר ברכה אורח חיים סימן קל"ה אות ד' ובסימן ש"ח, עיקרי הד"ט אורח חיים סימן י"ז אות ל"א, מהרי"ט אלגזי הלכות יום טוב למסכת בכורות פרק ה' אות מ"ב דף ס"ו בדפוס ווארשא, מכתם לדוד אורח חיים דף ג', ד"ה נחזור, שאלות ותשובות בית אב תניינא).